PATVIRTINTA
Kelmės rajono savivaldybės mero
2025 m. kovo 6 d. potvarkiu Nr. M-122

KRAŽIŲ MOTIEJAUS KAZIMIERO SARBIEVIJAUS KULTŪROS CENTRO 2024 M. VEIKLOS ATASKAITA

I. VADOVO ŽODIS

1.1. Kražių Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus kultūros centras (toliau – Kultūros centras) - daugiafunkcis kultūros centras, biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Kelmės rajono savivaldybės biudžeto. Kultūros centro finansinę apskaitą tvarko Kelmės rajono biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos centras. 2024 m. gruodžio 31 d. kultūros centro struktūrą sudarė: biblioteka, muziejus, meno skyrius.

Darbuotojų skaičius 2024 m. Kražių kultūros centre buvo patvirtinta 18 pareigybių (etatų), dirbo 16 darbuotojų. 7 kultūros ir meno darbuotojai turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 2 - aukštąjį neuniversitetinį. Per 2024 m. 8 darbuotojų dalyvavo 50 seminarų, kursų ar mokymų.

2024 m. buvo tęsiama projektinė veikla, parengtos 10 projektų paraiškos, 4 projektai gavo finansavimą ir buvo įgyvendinti. Dar 6 projektai įgyvendinti partnerio teisėmis. Parengtos ir įgyvendinamos 6 Kultūros paso, 10 edukacinės, 3 Neformalaus vaikų švietimo programos. Pateikta projekto „Fotovoltinės elektrinės įrengimas Kražių Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus kultūros centro teritorijoje“ galutinė ŠESD ataskaita. Metų pradžioje Kultūros centras dalyvavo Vilniaus knygų mugėje Kultūros centrų alėjoje ir sėkmingai pristatė Kražių M. K. Sarbievijaus kultūros centro veiklas. Siekiant Kultūros darbuotojų kūrybiškumo skatinimo, metų pabaigoje organizuoti „Kūrybiškumo mokymai Kražiuose“. Siekiant gerosios patirties sklaidos 2024 m. sulaukėme svečių iš Molėtų kultūros įstaigų, o vėliau patys lankėmės Tauragės kultūros centre, muziejuje, Mažosios Lietuvos kultūros centre bei pristatėme savo veiklą, susipažinome su kolegų darbais ir aptarėme kolektyvų bei programų mainų galimybes. Nacionalinio kultūros centro direktoriaus įsakymu moterų vokaliniam ansambliui "Vivace" suteikta II kategorija, vyrų vokaliniam ansambliui „Medžiokalnis“ – III kategorija.

II. STRATEGINIO PLANO IR METINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

2.1. Kultūros centras 2024 m. savo veiklą organizavo įgyvendindamas ataskaitinių metų veiklos planą, vadovavosi Kelmės rajono savivaldybės 2021–2030 metų strateginiu plėtros planu bei vykdė 2024–2026 metų strateginiame veiklos plane numatytas Kultūros ir sporto programos (kodas 3) priemones: 03-4.1-01 uždavinys „Krašto kultūros tradicijų ir identiteto stiprinimas“. Uždaviniu siekiama vykdyti kultūrinę veiklą savivaldybėje, gerinti kultūros paslaugų prieinamumą ir didinti kultūros informacijos sklaidą visuomenėje, efektyviai organizuoti kultūros įstaigų veiklą, užtikrinti mėgėjų ir profesionalaus meno sklaidą, puoselėti savivaldybės etnokultūrą ir papročius. Prisidėdamas prie minėtos programos strateginio tikslo įgyvendinimo, Kultūros centras vykdė tris priemones:
Kelmės rajono kultūros įstaigų materialinės bazės pagerinimas ir modernizavimas; Kultūros centrų veiklos finansavimas; Profesionalaus meno sklaida.

Įgyvendinant strateginį tikslą 3.1.3.6. Kultūros centrų veiklos finansavimas, Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 8 d. sprendimu Nr. T-40 patvirtintos lėšos, skiriamos Kražių M. K. Sarbievijaus kultūros centrui. Numatyti rodikliai priemonei 3.1.3.6 *Dalyvių mėgėjų meno kolektyvuose skaičiaus didėjimas (proc.).* 2024 m. įgyvendinant priemonę Kultūros centre veikė 8

mėgėjų meno kolektyvai, 5 studijos ar būreliai, kuriuos lankė 132 dalyviai, iš jų 72 vaikai ir jaunimas. Lyginant su 2023 m. sumažėjo 1 kolektyvu, dalyvių skaičius nežymiai padidėjo.

Rodiklis priemonei 3.1.3.8. *Surengtų profesionalaus meno renginių skaičius, vnt.* Užtikrinant profesionalaus meno sklaidą Kražiuose, organizuoti du projektai: „Kražių kolegijos rezidencija“ ir „Meno fuzija“.

Kražių Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus kultūros centras, šalia finansavimo iš Kelmės r. savivaldybės biudžeto (programos priemonė 3.1.3.6.), vykdydamas projektinę veiklą bei organizuodamas patrauklias edukacines programas, papildomai kultūros centro veiklai pritraukė 60 232 Eur. Tame tarpe: iš Lietuvos kultūros rėmimo fondo – 27300 Eur, kitų fondų projektinės lėšos – 0 Eur., specialiosios programos lėšos už suteiktas paslaugas – 14605 Eur, lėšos, fizinių ir juridinių asmenų parama – 12261 Eur., kultūros paso lėšos – 1281 Eur., Neformalaus ugdymo krepšelio lėšos – 4785 Eur., Kelmės rajono savivaldybė prie projektų kofinansavimo prisidėjo kultūros rėmimo fondo lėšomis, skirdama 13190 Eur.

2 grafikas. Kražių M. K. Sarbievijaus kultūros centro veiklos finansavimas, 3.1.3.6, Eur

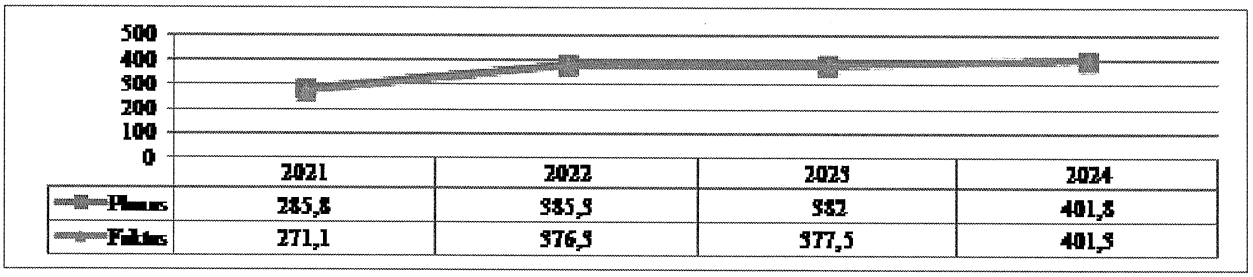

3 grafikas. Kražių M. K. Sarbievijaus kultūros centro papildomai pritrauktų lėšų pokytis, Eur.

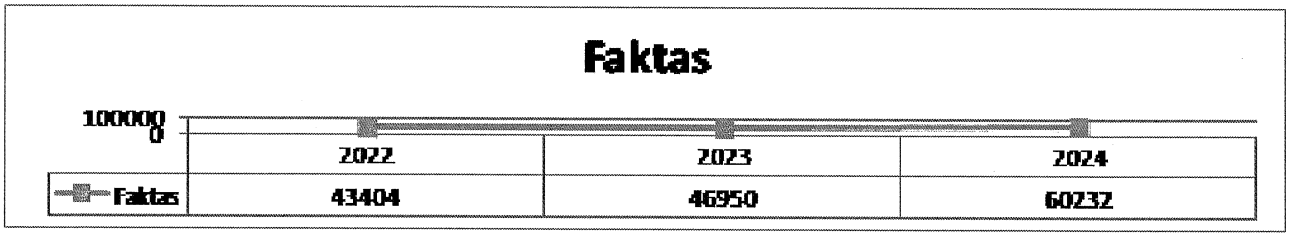

2.2. Siekiant strateginių tikslų įgyvendinimo Kultūros centro metų veiklos plane išsikelti metiniai veiklos tikslai ir uždaviniai. Trumpai apie jų įgyvendinimą.

Sudaryti sąlygas kultūros tęstinumui ir plėtrai, skatinant įvairias kultūros sritis ir žanrus.

Siekiant įgyvendinti tikslus organizuoti 122 renginiai, kuriuose sudalyvavo 10 401 žiūrovų (2023 m. – 15 081), nors renginių skaičius nežymiai padidėjo, bet sumažėjo lankytojų juose. Iš jų 42 renginiai organizuoti vaikams, kuriuose dalyvavo 1 202 dalyviai.

1 grafikas. Renginių skaičiaus pokytis.

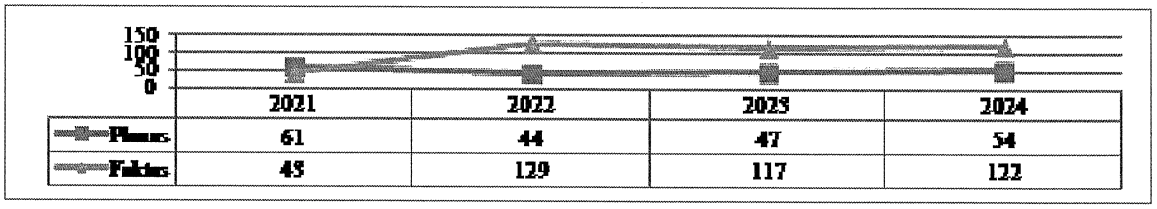

Siekiant meninės saviraiškos ir meninių poreikių tenkinimo, kultūros centre veikia 8 suaugusių mėgėjų meno kolektyvai, kuriuos lanko 60 dalyvių. Dar 5 studijos ir būreliai skirti vaikams bei turi 72 dalyvius. Lyginant su 2023 m. sumažėjo 1 suaugusiųjų mėgėjų meno kolektyvu, dalyvių skaičius nežymiai padidėjo, tačiau ženkliai išaugo vaikų dalyvių kolektyvuose skaičius. 2024 metais pastatyti trys spektakliai: suaugusiųjų dramos kolektyvas „Stop Kadras“ pastatė spektaklį pagal E. Untulį „Apgamas ant nosies“, teatro stovyklos metu pastatytas spektaklis „Nelengvas pasirinkimas“ bei spektaklis su vaikų dramos kolektyvu „Musytė Tita“.

Kultūros centre vedamos 8 edukacinės programos, ir sukurtos 2 naujos edukacinės programos. Edukacijos pravestos 20 kartų ir dar 23 kartus pagal Kultūros paso programą. Kolektyvai per metus 33 kartus buvo išvykę su programomis į kitas įstaigas.

Projektinė veikla. 2024-iems metams parengta 10 paraiškų, finansavimas iš Lietuvos kultūros tarybos bei Kelmės rajono savivaldybės gautas 6 projektams, iš kurių 4 projektai finansuoti Lietuvos kultūros tarybos: „Paslaptys ir mitai – Medžiokalnis“, „Meno fuzija“, Religinės konfesijos Kražiuose ir Kražių kolegijos rezidencija.

Projekto „Paslaptys ir mitai – Medžiokalnis“ įgyvendinimo metu surengtos 7 dienų kūrybinės dirbtuvės, kuriose dalyvavo 3 skulptoriai: kražiškis Gintaras Slipkus, šiauliečiai Rimantas Bagdonas ir Lietuvos tautodailės kūrėjų asociacijos narys Kazys Bimba. Dirbtuvių metu atstatyti 3 kryžiai Medžiokalnio pažintiniame take ir prie jų įrengti suoliukai. Taip pat sukurta nauja edukacinė programa „Medžiokalnio paslaptys“, susitikimas su Valmieros lietuvių kultūros draugijos „Gintaras“ pirmininke, istorike, muziejininke Regina Valtenberga ir jos paskaita „Piliakalniai, kaip mūsų prieglobstis“, atidaryta kraštietės Vandos Gedvilienės tautodailės kūrybos darbų paroda ir dar daug kitų veiklų bei edukacijų.

Kražių kolegijos rezidencijoje gyveno ir kūrė 4 Lietuvos ir užsienio menininkai. Tai dailininkė Lena Schmid Tupou (Vokietija), rašytojas, režisierius Dominykas Matulionis (Lietuva), kompozitorius, choro dirigentas Illia Humeniuk (Ukraina/Estija), fotografas Eugenijus Barzdžius (Lietuva).

Projekto „Religinės konfesijos Kražiuose“ įgyvendinimo metu surinkta informacija apie Kražiuose buvusias ir esamas, aktyviai veikiančias religines bendruomenes, pagaminti kilnojami stendai/Roll-up'ai, lankstinukai. Bendradarbiaujant su Naujosios Gokulos Krišnos Sąmonės religine bendruomene, budistų bendruomene „Deimantinio Kelio budizmo Karma Kagju tradicija“ ir Kražių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčia surengti trijų religinių konfesijų pristatymo renginiai, ekskursija „Religijų įvairovė Kražiuose“.

Projekto „Meno fuzija“ įgyvendinimo metu surengti 7 įvairių kultūros ir meno sričių renginiai – klasikinės muzikos koncertas, spektaklis, pristatytas šokio spektaklis, fotografijos darbų paroda, 2 sakralinės muzikos koncertai, kino vakaras.

Įgyvendintos 2 vaikų vasaros stovyklos: „Atsakingai vartok, mylėk ir tausok”, skirta Kražių seniūnijos vaikams iki 10 metų, edukacinė vaikų ir jaunimo teatro stovykla „Collegium“, kurioje dalyvavo 20 jaunuolių ir jos metu pastatytas spektaklis „Nelengvas pasirinkimas“ (režisierius Robertas Lenartavičius).

Bendradarbiaujant su Asociacija „Kražių bendruomenė“ ir Asociacija „Kražiai“ parengti ir įgyvendinti 6 projektai. 2 asociacijos „Kražiai“ projektai („Bendrystės sujungti“ ir „Drakono valčių festivalis“; 4 asociacijos „Kražių bendruomenė“ projektai („Etno kodas“, „Būk aktyvus - būk sveikas“, „Galia slypi mumyse!“). Projektams įgyvendinti finansavimas gautas iš Krašto apsaugos ministerijos, Kelmės rajono savivaldybės, NMA. Įgyvendinus projektus ir jų metu suplanuotas veiklas praplėstas miestelyje bei visoje seniūnijoje vykdomų renginių spektras, į veiklas įtrauktas jaunimas, suaugusieji, senjorai.

2024 m. Kražiuose vyko elektromobilių varžybų „Ignitis ON: pažink Lietuvą!“ tarpinis finišas Kražiuose.

Rugpjūčio 15–17 d. vyko vienas ryškiausių Kelmės rajono renginių „Kražių festivalis“. Festivalio metu skambėjo „DIAmanti trio“ programa parodytas teatro improvizacijų šou „Kitas kampas“, pristatytas Edukacinės vaikų ir jaunimo teatro stovyklos „Collegium“ spektaklis „Nelengvas pasirinkimas“ (rež. R. Lenartavičius), Adrinos, Gamkos, Remio Retro, grupės JET, „Hypocrite“, „Thundertale“ Manto Jankavičiaus koncertiniai pasirodymai. Šeštadienį nuo pat ankstaus ryto visi aktyvaus laisvalaikio mylėtojai bei sportininkai rinkosi į sporto varžybas „Kražių taurė – 2024“.

Tikslas -puoselėti krašto tradicijas, papročius ir istoriją. Siekiant tikslo įgyvendinimo vykdyta aktyvi bibliotekinė, kraštotyrinė, muziejinė veikla bei etninės kultūros puoselėjimas.

Muziejinė veikla. Per 2024 m. muziejus sulaukė 1809 lankytojų. Tarptautinei Holokausto aukų atminimo dienai skirta akcija "Mes Prisimename – We remember", aplankyta Holokausto atminimo vieta Kražiuose, organizuota ekskursija "Religijų įvairovė Kražiuose", skirta Europos paveldo dienoms. Pasaulinės muziejaus dienos proga, paminint Lietuvos Didžiojo etmono Jono Karolio Chodkevičiaus 454-osios gimimo metines, Kražiuose vyko Lietuvos kariuomenės brigados „Žemaitija" diena.

4 grafikas. Muziejaus lankytojų pokytis.

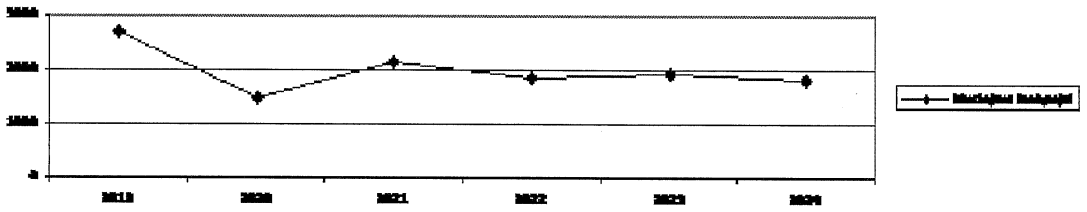

Bibliotekinė veikla. 2024 m. gruodžio 31 d. biblioteka turėjo 202 vartotojus (2023 m. – 228). Vartotojų skaičius, palyginus su 2023 m. nežymiai sumažėjo. Per metus bibliotekoje apsilankyta 4 259 kartus (2023 m.-3 738), išduota 7 146 (2023 m. - 6 696) fizinių vienetų leidinių. Nors vartotojų sumažėjo, bet padaugėjo išduotis į namus bei apsilankymų bibliotekoje skaičius.

5 grafikas. Bibliotekos lankytojų pokytis.

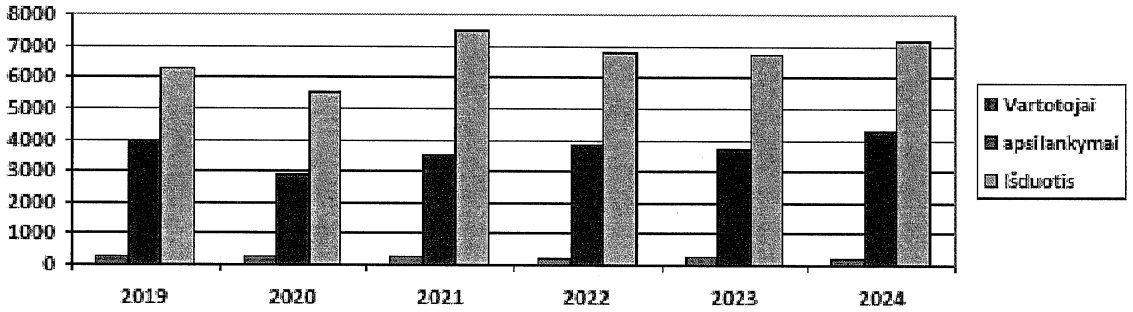

3 lentelė. Bibliotekos vartotojų ir lankytojų pokytis.

	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	Pokytis proc.2023/2024
Vartotojai/ Iš jų vaikai	230/62	221/79	228/72	202/61	-13/-18
Lankytojai (apsilankymai)	3 539	3 839	3 738	4 259	+12
Išduotis/ Iš jų vaikai	7 506/1 879	6 812/1 730	6 696/1 794	7 146/2 079	+6/+14

Atsižvelgiant į lentelės skaičius, palyginus 2023 ir 2024 metus, bibliotekos apsilankymų skaičius padidėjo, taip pat padidėjo knygų išduotis vaikams, o 2024 m. knygų išduotis suaugusiems nežymiai taip pat padidėjo. Labiausiai sumažėjo nuolatinių bibliotekos vartotojų. Tam įtakos galimai turi mažėjantis vietos gyventojų skaičius, o atokesnių seniūnijos vietovių gyventojams vis sudėtingiau tampa atvykti į biblioteką (galimai dėl amžiaus ar susisiekimo galimybių).

Etninės kultūros puoselėjimas. Kultūros centro režisierės paruošti mokiniai Rajoniniame ture Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiadoje laimėjo 2 ir dvi 3 vietas, o regioniniame ture Telšiuose - 3 vietą. Vedamos etninę kultūrą propaguojančios edukacijos: „Žemaitiška vakaruška", „Advento belaukiant", „Medžiokalnio paslaptys" ir kt.

III. KIEKYBINIAI IR KOKYBINIAI VERTINIMO KRITERIJAI

3.1. Įstaigos finansavimas.

	Savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (steigėjo) skirtos lėšos (eurais)	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	Pokytis palyginus su 2023 m. proc.
1	**iš viso (2+4+5+6)**	**266 721**	**381 215**	**377 580**	**428 740**	**+12**
2	Iš jų darbo užmokesčiui (neatskaičiavus mokesčių). Iš jų:	213 975	241 775	280 917	302 178	+7
3	kultūros ir meno darbuotojams	183 798	209 833	231 799	247 799	+6
4	Veiklai	15 651	53 610	35 646	52 398	+32
5	infrastruktūrai išlaikyti	34 037	47 090	49 767	70 183	+29
6	ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti	3 058	38 740	11 250	3 981	-64
	Gautos lėšos (eurais)	**54 789**	**43 404**	**46 950**	**60 232**	**+22**
7	pajamos už teikiamas paslaugas	4 232	9 459	7 385	14 605	+50
8	lėšos, gautos projektams įgyvendinti	40 249	18 999	19 000	27 300	+30
9	Lėšos iš privačių rėmėjų	9 157	9 202	14 279	12 261	-16
10	neformalaus ugdymo krepšelio lėšos	2 265	4 620	5 248	4 785	-9
11	Kultūros paso lėšos	2 330	1 124	1 038	1 281	+19
12	iš viso gautos lėšos (7+8+9+10+11)	**58 413**	**43 404**	**46 950**	**60 232**	**+22**

Įsiskolinimas 2024 m. gruodžio 31 d. buvo 375,06 Eur.

Kultūros centro turtas. 2024 m. gruodžio 31 d. Kultūros centro ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas buvo 384 147,65 Eur balansinės vertės. Atsargų likutis – 1 155,96 Eur. Nusidėvėjusio ilgalaikio materialiojo turto yra už 49 229,62 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį Kultūros centras įsigijo materialaus ilgalaikio turto: knygų už 1 592,11 Eur (101 egz.), nurašė knygų už 0,00 Eur. (0 egz.), įsigijo generatorių už 4 133,36 Eur., muziejaus projektą už 14 400,00 Eur. Turto nuvertėjimo nėra. Įstaiga atliko 1 aukšto (muziejaus patalpų) koridoriaus remonto darbų už 9 659,00 Eur.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

4.1. Problemos susijusios su įstaigos veikla.

Reikalinga stiprinti įstaigos materialinę bazę: įsigyti transporto priemonę kolektyvų išvykoms, pabaigti įsigyti įgarsinimo įrangą (įsigyti mikrofonai ir mikšerinis pultas, tačiau neturime garso kolonėlių), kasmet po truputį atlikti bent kosmetinį pastato remontą. Taip pat būtina siekti atnaujinti muziejaus ekspoziciją, norint ją padaryti patrauklesnę lankytojams (2024 m. pasirengtas muziejaus ekspozicijos atnaujinimo projektas, pateiktas Centrinei projektų valdymo agentūrai, bet finansavimas negautas).